

December 2024

Grundejerforeningen Sønderho sommerhusområde

VEJENE – status

Her over vinteren vil der blive udført nødtørftigt vedligehold af vejene, når vejsituationen tillader det.

Bestyrelsen/vejformanden har hårdt brug for kvalificeret assistance – har du faglig indsigt i entreprenørbranchen eller er vejtekniker og vil aflaste vejformanden i ny og næ, så giv lyd (send mail).

NEDBØR/OVERFLADEVAND – opsummering og status for problemløsning

Klimaændringerne medfører, at *våde vintre* med meget nedbør forekommer hyppigere end tidligere. Vi ender med bogstaveligt talt at soppe rundt i vand, hvis vi ikke kan komme af med regnvandet hhv. få reguleret grundvandsstanden til et acceptabelt niveau.

I år har flere grundejere måttet pumpe overfladevand væk for at kunne komme til deres huse, og vi kan se, at en del grundejere har fået befæstet deres tilkørselsarealer. I særligt berørte områder har flere grundejere sammen forsøgt at etablere fælles afvanding. Forhåbentlig kan disse individuelle tiltag på den korte bane gøre, at sommerhuslivet bliver muligt og tåleligt for alle.

Som bestyrelsen allerede har meldt ud flere gange, så findes der desværre ikke en hurtig, enkel løsning på vandproblemerne. Det er en udfordring, som berører alle grundejere, og langsigtede, permanente løsninger kan kun findes og etableres ved en fælles, koordineret indsats. Bestyrelsen har derfor i det seneste halve år søgt samarbejder på tværs på øen, dels med kommunen som den helt afgørende aktør, dels med øens andre grundejerforeninger, og der er afholdt en række møder mellem Fanø kommune og grundejerforeningerne. Kommunen har erkendt alvor og har derfor og på trods af det pressede budget valgt at indhente professionel bistand fra ingeniørrådgivningsfirmaet Rambøll.

Hovedproblemet er som bekendt, hvordan vi kommer af med alt det overskydende vand:

1. hvad må vi?
2. hvordan kan vi gøre det?

1. Hvad må vi?

Grundejere er forpligtet til udelukkende at afvande nedbør på egen grund. Bortledning til vej, nabo, kloaksystem eller havet kræver en særlig myndighedstilladelse. Fanø Kommune en lille ø-kommune med begrænsede ressourcer både økonomisk og administrativt, hvorfor dele af forvaltningen varetages af Esbjerg Kommune, som konkret er den myndighed, der træffer afgørelse om tilladelse til udledning af overfladevand. Rambøll er nu i gang med at afklare med Esbjerg Kommune, hvilke muligheder der er for at udlede overfladevand (nedbør) i havet.

December 2024

Grundejerforeningen Sønderho sommerhusområde

2. Hvordan gør vi?

Som de første skridt har Rambøll her i efteråret dels udarbejdet og leveret nogle overflade-afstrømningskort, dels foretaget enkelte jordbundsundersøgelser i området.

Vi har i bestyrelsen gransket afstrømningskortene og fundet, at de stemmer godt overens med de konkrete vandproblemer, vi har set i år, og kortene er derfor en væsentlig kilde til at identificere særligt udsatte områder, hvor behovet for bortledning af overskydende overfladevand er størst. Afstrømningskort kan ses på grundejerforeningens hjemmeside

<https://soenderho-grundejer.dk/vej-grundvand-draen-mv/>

På baggrund af disse kort har bestyrelsen sammen med kommunen, Rambøll og de andre foreninger i Sønderho drøftet, hvordan vi sammen kan komme bedst og hurtigst muligt videre. Der har været fuld enighed om, at kortlægning og oprensning af eksisterende grøfter, underføringer og rørførte grøfter i området er det indlysende første løsningstrin for at få en stor del af regnvandet væk og ud i havet. Afstrømning via grøfterne er et relativt enkelt tiltag, som på kort sigt vil udgøre en del af løsningen på vandudfordringerne, og tilstrækkelig oprensning og vedligeholdelse af grøftesystemerne mv. kan ske ret hurtigt og uden større indsatser og afledte omkostninger. Alle grundejere skal derfor reagere på november-brevet fra kommunen ved at identificere og rense eksisterende grøfter, underføringer og rør på egen grund, gerne i samarbejde med naboerne, så det sikres at vandet kan løbe væk. Kontakt gerne bestyrelsen, hvis I er usikre på, om I har grøfter eller rør på jeres grund.

Fri vandafstrømning via eksisterende grøfter vil ikke løse vandproblemerne overalt – i en del områder findes ingen grøfter - men vi forventer, at en bedre afstrømning gennem de oprensede grøfter medvirker til mindske grundvandsstigningerne i hele området. Hvor meget kan kun fremtiden vise.

Det relativt enkle her-og-nu tiltag med grøfterne betyder ikke, at arbejdet med at finde flere og mere fremtidssikrede løsninger ligger stille.

Fanø Kommune har derfor netop etableret vidensdelings- og arbejdsgrupper, *de/s* i form af et overordnet "Forum for klimatilpasning" (et samarbejdsforum for klimatilpasning på hele Fanø med henblik på at finde fælles løsninger til håndtering af de øgede nedbørsmængder både på kort og lang sigt; hele øen er repræsenteret i dette forum, herunder én repræsentant for hele Sønderho-området), *de/s* lokale fora, hvilket for vores område er et lokalt Sønderho-forum for konkrete, lokale tiltag med deltagelse af Sønderho Borgerforening, Grundejerforeningen Bjerges Leje og vores grundejerforening (Sønderho sommerhusområde).

Vi er i bestyrelsen klar over, at vi står over for en tung og langvarig opgave. Arbejdet vil givetvis resultere i forslag til en række løsninger, såvel af større fælles (kollektiv) karakter som mindre tiltag af individuel karakter.

Vi må forvente, at der peges på løsninger, der kræver mange flere penge og arbejdskraft end vi som frivillig og uformuende forening kan præstere på det nuværende grundlag.

/Bestyrelsen